

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МЕЛІТОПОЛЬСЬКА РАЙОННА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
ВП. НУБІП «БЕРЕЖАНСЬКИЙ АГРОТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТУ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ А.С. МАКАРЕНКА
ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «КОМ'ЮНІТІ ПЛЮС»

СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМ РОЗВИТКОМ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ СЬОГОДЕННЯ

**Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції
20-21 листопада 2025 року**

**м. Запоріжжя
2025**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МЕЛІТОПОЛЬСЬКА РАЙОННА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСТІ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
ВП. НУБП «БЕРЕЖАНСЬКИЙ АГРОТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТУ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ А.С. МАКАРЕНКА
ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «КОМ'ЮНІТІ ПЛЮС»

СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО- ЕКОНОМІЧНИМ РОЗВИТКОМ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ СЬОГОДЕННЯ

**Матеріали V Всеукраїнської науково-практичної
конференції**

(20-21 листопада 2025, Запоріжжя)

м. Запоріжжя, Україна

2025

*Чкан І.О.,
кандидат економічних наук, доцент
Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного*

*Виставкін А.В.
Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного*

РОЗВИТОК ЦИФРОВИХ ГРОШЕЙ В УКРАЇНІ

У сучасних умовах цифровізації економіки та фінансових систем ключову роль відіграє розвиток цифрових форм грошей. Цифрові гроші є не лише технологічним нововведенням, але й інструментом глибокої трансформації фінансових відносин між державою, бізнесом та громадянами. У багатьох країнах світу розробляються та впроваджуються цифрові валюти центральних банків (Central Bank Digital Currencies, CBDC), які виступають офіційним платіжним засобом у цифровій формі. Для України, яка переживає період воєнної та економічної нестабільності, питання створення власної цифрової валюти – е-гривні – набуває особливого значення.

Розвиток цифрових грошей є глобальним явищем. Китай одним із перших запустив масштабне тестування цифрового юаня, який уже використовується у пілотних регіонах для здійснення повсякденних розрахунків. Європейський центральний банк веде активну роботу над створенням цифрового євро, який покликаний зміцнити Єврозону та забезпечити конкурентоспроможність європейської фінансової системи [1]. У США Федеральна резервна система проводить дослідження можливостей цифрового долара. Таким чином, цифрові валюти розглядаються як необхідний етап еволюції фінансових систем, здатний підвищити швидкість транзакцій, знизити витрати та зміцнити довіру населення до державних валют.

Національний банк України ще у 2018 році ініціював дослідження можливості створення е-гривні. У 2021 році було проведено пілотний проєкт із випуску цифрової валюти на основі блокчейн-технологій у співпраці з комерційними банками та фінтех-компаніями [2]. У грудні 2022 року НБУ представив оновлену концепцію е-гривні, де визначено три можливі сценарії її використання: як роздрібний платіжний

засіб для фізичних та юридичних осіб, як інструмент для операцій із цінними паперами та як засіб для міжнародних переказів. Основними завданнями впровадження е-гривні є забезпечення фінансової стабільності, зменшення витрат на обіг готівки, підвищення прозорості розрахунків та сприяння розвитку інноваційних фінансових сервісів.

Серед ключових переваг цифрових грошей варто відзначити:

Прозорість та контроль – всі операції з цифровою валютою фіксуються в захищених реєстрах, що унеможливує зловживання та сприяє зменшенню рівня тіньової економіки.

Фінансова інклюзія – е-гривня забезпечить доступ до платіжних послуг для громадян, які не мають банківських рахунків, особливо у віддалених регіонах.

Зниження витрат – цифрові транзакції значно дешевші у порівнянні з обслуговуванням готівки чи традиційними банківськими переказами.

Міжнародна інтеграція – е-гривня дозволить спростити транскордонні розрахунки та залучити іноземні інвестиції.

Ефективна грошово-кредитна політика – цифрова валюта дає можливість центральному банку швидше реагувати на економічні виклики.

Попри численні переваги, впровадження цифрових грошей супроводжується певними викликами. По-перше, це питання кібербезпеки, адже цифрова інфраструктура є вразливою до хакерських атак. По-друге, існує ризик витіснення комерційних банків, оскільки населення може почати зберігати кошти безпосередньо на рахунках у центральному банку. По-третє, для ефективного функціонування е-гривні необхідна чітка законодавча база, яка врегулює правовий статус цифрової валюти, порядок її емісії та обігу [3].

Впровадження е-гривні здатне забезпечити низку позитивних результатів:

- зменшення обсягів готівкового обігу та пов'язаних із цим витрат;
- зростання довіри населення до банківської системи;
- розширення можливостей електронної комерції та фінтех-стартапів;
- посилення контролю над фінансовими потоками;
- інтеграція України у глобальний фінансовий простір.

Подальший розвиток цифрових грошей в Україні залежатиме від декількох чинників. Передусім важливим є технічне забезпечення – створення надійної платіжної інфраструктури, здатної обслуговувати мільйони користувачів. Не менш значущим є нормативно-правове регулювання: Верховна Рада та НБУ мають визначити статус е-гривні, правила її обігу, гарантії для користувачів. Важливим залишається й міжнародний контекст: співпраця з Європейським центральним банком та Міжнародним валютним фондом дозволить гармонізувати українську систему цифрових платежів із міжнародними стандартами. У перспективі е-гривня може стати інструментом не лише внутрішніх розрахунків, але й міжнародної торгівлі, що сприятиме інтеграції України у світову економіку.

Розвиток цифрових грошей є закономірним етапом еволюції фінансових систем у світі. Для України е-гривня має стати важливим кроком у напрямку зміцнення фінансової стабільності, прозорості та доступності платіжних послуг. Вона сприятиме зменшенню тіньової економіки, розширенню електронної комерції, розвитку фінтех-інновацій та інтеграції України у міжнародний фінансовий простір. Водночас необхідно приділити увагу ризикам, пов'язаним із кібербезпекою та законодавчим регулюванням. Перспективи розвитку цифрових грошей в Україні залежать від ефективності співпраці держави, банківського сектору та громадянського суспільства у створенні нової фінансової екосистеми.

Список використаних джерел:

1. European Central Bank. Digital Euro Progress Report, 2023. URL: <https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/other/ecb.digitaleuroprogress2023> (дата звернення: 29.10.2025).
2. Концепція е-гривні. – 2023. Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua/ua/monetary/stability/digital-hryvnia> (дата звернення: 05.11.2025).
3. IMF. Central Bank Digital Currencies : A New Tool in the Financial System. – 2022. URL: <https://www.imf.org/en/Topics/fintech/cbdc> (дата звернення: 05.11.2025).